Tweede Kamer der Staten-Generaal 2

Vergaderjaar 2015–2016

33 763 Toekomst van de krijgsmacht

Nr. 108

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 juni 2016

Zoals bekend kreeg het *Joint Support Ship* (JSS) Zr.Ms. Karel Doorman in maart jl. te maken met een ernstig probleem toen een van de twee hoofdelektromotoren van het schip defect raakte. Ik heb u hierover op 6 april en 13 mei jl. geïnformeerd[1]. Inmiddels zijn de resultaten van het technisch onderzoek bekend. Dit onderzoek is uitgevoerd door de fabrikant van de elektromotoren, General Electric. Duidelijk is dat behalve de eerste motor ook de tweede hoofdelektromotor moet worden aangepast. Hiervoor moet deze motor eveneens uit het schip worden gehaald. Met deze brief informeer ik u over de stand van zaken.

Defect elektromotor

De defecte elektromotor is eind april jl. uit het schip gehaald voor onderzoek bij de fabrikant in Frankrijk. In opdracht van Defensie heeft het onafhankelijke classificatiebureau DNV-GL toegezien op het onderzoek. Een elektromotor bestaat uit een draaiend deel, de rotor, en een niet-draaiend deel, de stator. De fabrikant heeft vastgesteld dat in delen van de stator haarscheurtjes zijn ontstaan die uiteindelijk hebben geleid tot het afbreken van metalen fragmenten. Voor de oplossing van dit probleem is een aanpassing van het ontwerp van de stator noodzakelijk.

De tweede elektromotor is identiek aan de motor die kapot is gegaan. Als niet wordt ingegrepen, is de kans groot dat ook deze motor na verloop van tijd defect raakt. In goed overleg tussen Defensie, de bouwer (Damen Schelde Naval Shipbuilding, DSNS) en de fabrikant van de motor (General Electric) is daarom afgesproken dat ook de tweede motor zal worden aangepast. Het classificatiebureau zal voor Defensie het reparatieproces monitoren en kwaliteitscontroles uitvoeren. Net als bij de eerste motor is het ook bij de tweede noodzakelijk om deze naar de fabrikant over te

[1] Brief van 6 april jl. (Kamerstuk 33 763, nr. 100) en de op 13 mei jl. verzonden antwoorden op schriftelijke vragen van de leden Vuijk en De Roon (Aanhangsel Handelingen II 2015/16, nrs. 2551 en 2538) en van de vaste commissie voor Defensie (Kamerstuk 33 763, nr. 105).

kst-33763-108
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

brengen. Het is niet mogelijk om de aanpassing aan boord uit te voeren. Ook voor het verwijderen van de tweede elektromotor is het nodig om een nieuwe opening te maken in twee tussendekken van het schip.

Gevolgen voor inzetbaarheid

Op 13 mei jl. liet ik u weten dat Defensie, volgens de planning van dat moment, in november weer over het schip zou kunnen beschikken. Met andere woorden, de bemanning zou in november kunnen beginnen met een opwerktraject voor operationele gereedheid. Nu duidelijk is dat ook de tweede motor moet worden aangepast, verwacht ik dat het opwerktraject niet voor de zomer van 2017 van start zal gaan. Een hard gelag, voor de bemanning in het bijzonder. Na voltooiing van het opwerktraject zal het schip naar verwachting eind 2017 gereed zijn voor operationele inzet. In de loop van het opwerktraject kan het schip en zijn bemanning wel al een deel van de taken samen met andere eenheden, ook met die van andere landen, beoefenen.

Het JSS is het enige bevoorradingsschip van het Commando Zeestrijdkrachten (CZSK). Zolang het JSS niet beschikbaar is, zal het CZSK indien nodig een beroep moeten doen op de bevoorradingscapaciteit van bondgenoten. Of dit werkelijk noodzakelijk is, wordt nog nader in kaart gebracht. Tot de reparatie is voltooid, is het JSS evenmin beschikbaar voor strategische transporttaken. Dergelijke taken zijn overigens vooralsnog niet voorzien.

Op 4 februari jl. heb ik samen met mijn Duitse collega een *Letter of Intent* getekend over marine-samenwerking. Het JSS vormt daarvan een belangrijk element. Zoals ik u op 13 mei jl. reeds heb gemeld, zijn voor de rest van 2016 voor het JSS geen gezamenlijke activiteiten met Duitsland gepland. Het CZSK zal in overleg met de Duitse marine bezien hoe de samenwerking in 2017 gestalte krijgt. Voor de langere termijn voorzie ik geen gevolgen. Als het schip is gerepareerd, is het weer beschikbaar voor de afgesproken samenwerking.

Afwikkeling schade

Defensie heeft een contract met DSNS als de bouwer van het schip en niet met de fabrikant General Electric die toeleverancier is. Zoals eerder gemeld, heeft Defensie in maart jl. bij DSNS een beroep gedaan op het garantieartikel in het bouwcontract omdat niet wordt voldaan aan de overeengekomen eisen. Inmiddels voeren Defensie en DSNS constructief overleg over de financiële aspecten. Defensie verwacht geen financiële schade te zullen lijden. Gevolgschade in verband met het niet operationeel kunnen inzetten van het JSS valt niet onder de garantie. De eventuele kosten daarvan, bijvoorbeeld als gevolg van de inhuur van vervangende capaciteit, komen in voorkomend geval ten laste van de defensiebegroting.

Defensie, DSNS en General Electric spannen zich gezamenlijk in voor het zo snel mogelijk weer inzetbaar maken van het JSS. Alle partijen werken hierbij goed samen.

De Minister van Defensie,
J.A. Hennis-Plasschaert